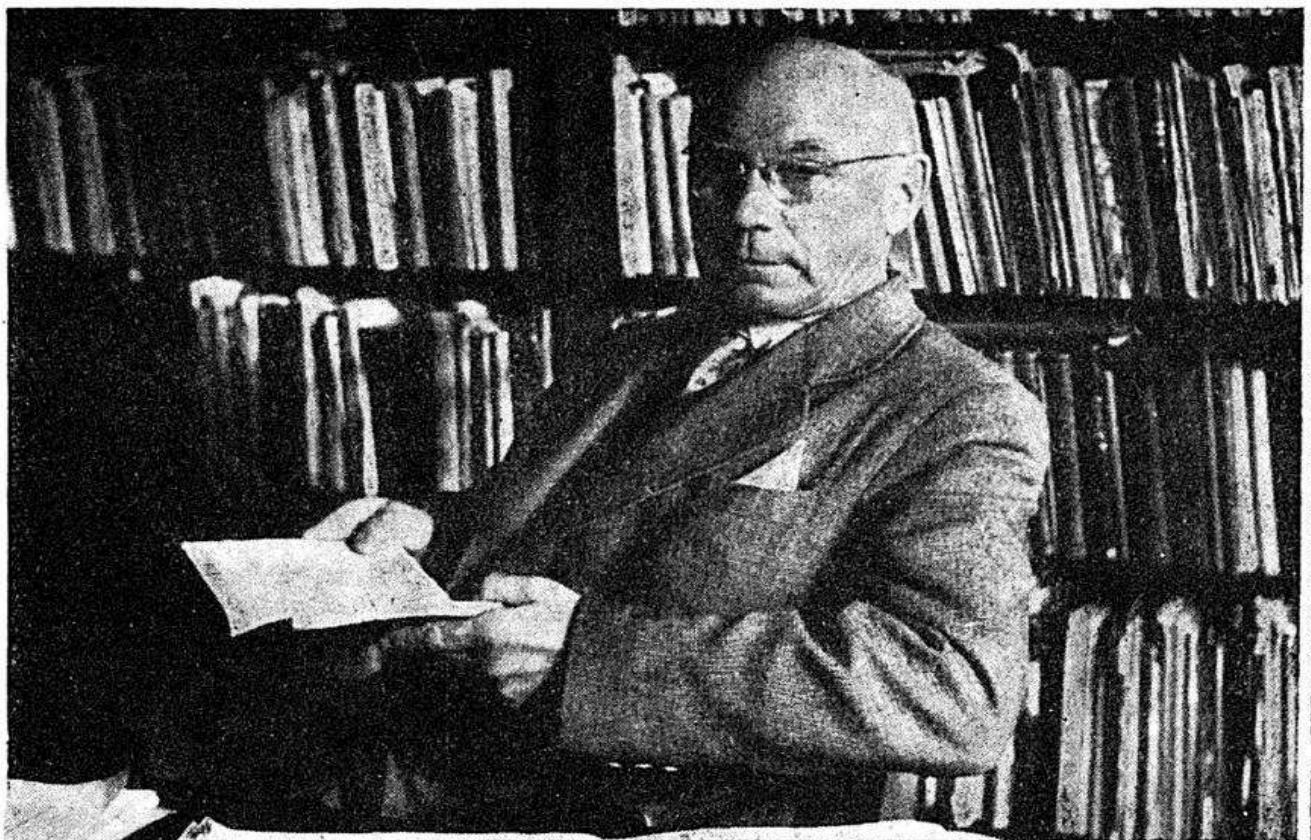

PSYCHOLOGIE U NÁS A JINDE

OSMDESÁTINY PRORESORA PŘÍHODY

Profesor Václav Příhoda se dožil 8. září 1969 osmdesáti let. Hlavní jeho psychologické dílo „Ontogeneze lidské psychiky“ vychází postupně v jednotlivých dílech (I. díl 1963, II. díl 1967) a bude ukončeno jako přehled zákonitosti celého běhu lidského života. Zejména psychologie dospělého věku nebyla jinde zpracována v tom rozsahu jako zde. Naši psychologové oceňují jeho dlouholetou činnost v psychologii.

Jako pedagog zakládal vědu o výchově vždy také na psychologii. Seznamoval naši veřejnost s psychologickým dílem Thorndikovým a propagoval psychologii jako vědu o chování. Kromě didaktických testů sestrojil i hromadný test inteligence a dal podnět k zjištění slovní zásoby českého dítěte. Byl spolupřekopníkem statistického zpracování psychologických dat a z tohoto hlediska přistupoval i k psychologii písma. Působil v Psychologické společnosti od jejího počátku. Z jeho podnětu proveal dr. Váňa kritiku publikační činnosti profesora Šerackého, který zaujímal neprávem místo vysokoškolského učitele. To všecko v době, kdy jeho hlavním oborem byla pedagogika. Teprve po r. 1948 se omezila činnost profesora Příhody na psychologii, především psychologii vývojovou a pedagogickou, jimž se pak věnoval intenzivněji než dříve. Svoje thorndikovské východisko doplnil brzy hlediskem celostním. Teoretické odůvodnění toho však nehledal ve tvarové psychologii, nýbrž v učení I. P. Pavlova. Neobyčejné jsou jeho osobní znalosti psychologů z celého světa. Profesor Příhoda je právem čestným předsedou Československé psychologické společnosti.

Hodnocení jeho působení v pedagogice bude jistě podáno pedagogy. V pedagogice, kde vědecké názory a ideologie přímo zasahují do praxe, byly a jsou vědecké spory i prakticky závažnější věci než v psychologii. Proto argumenty, jichž se tu užívá, nejsou vždy argumenty rozumovými. Bylo možno nesouhlasit s názory Příhody pedagoga, ať se týkaly globální metody čtení, didaktických testů, diferencované jednotné školy či přijetí pedagogické fakulty jako fakulty pedagogických věd a ne jiných oborů, ale bylo by třeba je vyvrátit vědeckými důvody. Příhoda neustoupil konjunkturně ze svých pedagogických názorů, i když někteří jeho žáci změnilí své stanovisko radikálně. Tento jeho postoj je nám vzorem i dnes.

Přejeme profesorovi Příhodovi životní pohodu a pracovní úspěchy v dalších letech jeho plodného života.

VI. Tardy